

Definisjon

Magnús Pálsson

Skrevet ned etter opptak fra en diskusjon som handlet om å definere RYGGEN på en BOK, her kalt kjøI, siden det islandske ordet er kjöIur, og brukes om bok, skip og fjell(rygg).

Saken er den, hvor langt man skal gå. En definisjon vil hele tiden utvide seg
Bør vi holde oss på samme nivå
Det finnes ingen absolutt slutt på dette, noe det heller ikke gjør på andre ting
Det finnes heller ingen absolutt slutt på en bok
F.eks. får en ikke tøyse ordet kjøl for langt når en ikke får tøyse ting som rør
Vi tøyser noe og noe ikke. Vi opererte ikke med rammer
Noe som også var greit. For hadde det vært rammer ville det ikke vært noe gøy å snakke om dette
Vi ville aldri kommet til noen konklusjon bortsett fra en eller annen fiktiv konklusjon
Egentlig er vi kommet til det punktet at det eneste vi vil ha er en bok med litt tøyelighet og er det ikke da bare logisk at vi også kan strekke premissene ut i det uendelige
Kan vi ikke bare gi oss selv konklusjonene og så finne premissene etterpå
Å gjøre det er da helt i orden
Verden vrirmler av materiale som kan brukes som bevis.
Bevisene ligger overalt
Dette er et spørsmål om relativitet. Sammenlignet med denne er dette en bok

En kognitiv relativitetsteori
En bok defineres med ordet bibel
Vi burde rett og slett skaffet oss en Oxford islandsk-
engelsk dictionary
Der blir hvert eneste islandske ord plukket opp og sporet
bakover inn i det hinsidige
Dette er en tykk stor grå bok
Det er helt sikkert en Oxford om ikke det er en Cambridge
da
La oss vende oss mot kjølen igjen
Hva er kjölur på dansk?
Det må vel bare være kjøll
Hva er dens grunnleggende elementer?
Hva synes dere en kjøll er for noe? Dens grunnleggende
elementer? Er den ikke knyttet til en side – en side i en
bok? Eller kanskje er det siden som er knyttet til kjølen?
Noe som fester sammen to eller flere ting?
En kjøll på et skip
Den virker med tyngdekraften eller i forhold til jordens
tyngdekraft.
Den er
Er den ikke
Den er altså
Er den ikke mer for å holde skipet sammen?
Jo den er der for å
Ja
For å balansere
Gutter. Ja, altså dere, gutter og jenter
Skip ble bygget på en helt annen måte i gamle dager ikke
sant
Skip
Dette førte til en revolusjon som

En kjøll, dens eneste sterke punkt er vik
Er at de dekket
Skip blir bare bygget
De har ikke en gang en kjøll
Skroget er bare en helhet ikke sant
I stedet for å bygge skjellformede båter
Det var ikke kjøll på disse båtene
Dette midtstykket
Når man har kjøll på bøkene
Der skroget
Ja i hvert fall trekker seg sammen
Det har noe lignende
Det har en slags midte
Er et skrog
Et trestykke som
Avslutter kjøllen bakerst
F.eks. i forbindelse med
Det er et bygningsmessig anliggende
Men her
Åh ha ha
Med ror og propell
Kan vi ikke bare tenke på dette som to forskjellige bøker
Jo
Kjøll og skipskjøll
Dette er jo bare en liten sak
Ja dette er naturligvis sure greier
Her har vi altså
Akselen til propellen
Ja ja
Er dette en eller annen
Kan ha flere betydninger
Utenom ror altså

Ja da
Et bygningsmessig anliggende
Har ingen annen funksjon fordi
Men her
Akselen fra propellen går gjennom her
Ja det er en aksel
Ne
Og da her
Men jeg
At vi
Da er
Har vi
Kjølen allerede her
Hvis vi vil bekoste noe på den
Så den ville bli
Hør skip blir alltid lastet på en slik måte ikke sant at de er
Siden kjølen er
At det ikke er en kjøle med mindre
Skip blir lastet på en slik måte at de ruller på en bestemt
måte
Jo da dette er noe som
Men er noe
Hvis man har en bok, river av her og legger
Er ingen tvil om det
Det på her
Og endrer at du grunnleggende sett har en kjøle
Ja men er du
Hvis vi tar tak her bakerst
Den balja jeg jobba på
Gjør man diverse om til plast
Du tar bare sidene og skjærer dem til en firkant
Ja

Og limer hver enkelt side fast til kjølen
Da er det mulig å binde inn bøker
Permene for seg
Kjølen er jo også det som
Holder boken sammen
Slik at en vet hva en leser
Det er det innbindingen er til
Ja
Hvis innbindingen ikke bare var trukket rundt bøkene
Ville dere da ha kalt det
Jo jeg synes det
Ja
Ja det er ikke sånne permer
Altså, det jeg mener er at hvis vi, naturligvis er det
fryktelig vanskelig å si det, hadde tatt en rad, en av disse
radene her og satt denne overflaten helt sammen, altså,
og lagt den til side og så bare hatt permene
Da ville den blitt alene som sagt, og for seg selv
Ja er den da en kjøøl?
En selvstendig kjøøl?
Ja
Men den mister jo sin funksjon
Ja ikke sant? ja, men er kjølen da noe annet enn
Omvendt ville den vært
En bok
Ja jo da ja det er jo nettopp det jeg spør om men er ikke en
kjøøl da som sagt noe som i alle fall har noe som leder ut
fra seg eller
Jo da
Som man legger, kan legge sammen
Men tar du omslaget av den helt inntil kjølen, vil kjølen da
fremdeles være til stede

Jeg snakket om at jeg tok dette av, ikke det

Hvis kjølen bare var, som sagt, ja, la oss bare skjære av den fremre delen her, kjølen ville vært her og boken der

Da

Da er det ikke lenger en kjø

Jo

Det

Den måtte vite hva slags funksjon den har i boken for river du ut en side så er den kanskje fortsatt en side fra en bok, og det at siden en gang tilhørte en bok, knytter siden til boken. Selv om kjølen er tatt av, er siden på subjektivt vis fortsatt knyttet til boken

Ja da og

Det er fortsatt mulig å kalle den en kjø mens noe helt identisk som ikke har vært tilknyttet en bok, ikke ville vært en kjø. Hvis et trestykke som en gang har vært et åreblad blir ødelagt vil man for eksempel kunne fortsette å kalle det et åreblad lenge etterpå, men man ville ikke kalt et makent trestykke for et åreblad hvis det aldri har vært det

Du mener at det fortsetter å være en åre, da

Ja

Mens da det andre trestykket

Mens det andre trestykket, som er helt makent, ikke er det fordi det aldri har vært det

Eller da at

En bestemt funksjon kan gi noe jeg mener hvis noe en gang har vært en kjø på en bok så kan funksjonen gi den det navnet ... det er slik altså at når dette blir knyttet til hverandre så er

Ja nå husker jeg

Er det nok, er det nok

Ja det er sånn ikke sant at hvis du river permene av en bok vil de alltid være permer

Da jeg gikk på skolen lærte jeg bokbinding og jeg husker at læreren snakket om det å feste kjølen på boken

Ja da mente han bare den delen der

Ja

Ja men den delen heter ikke kjøll, ikke på godt språk

Jo men som sagt

Da mente han bare den delen der

Ja

Ja men den delen heter ikke kjøll, ikke på godt språk

Jo men som sagt

Du mener ikke

Nei altså selve siden, nei det heter noe annet, men det spiller ingen rolle, det var sånn han sa det

Å feste kjølen på når ... når

Ja

Ja der altså

Men hvis dette

Sånn var det ikke engang

Mener du at

Sånn var det ikke engang

Mener du at dette røde utenpå

Nei nei

Kartongen der

Det var mer altså, det var mer

Ja det der

På innsiden der er det gasbind

Går det ikke an da å lime gasbind på kjølen

Jo da men det var sånn han snakket om det

Ja ha

Å feste kjølen på boken

Men jeg synes

Men kjølen eksisterer uavhengig av alt det skrotet vi måtte feste på den

Ja det er virkelig et interessant spørsmål dette med kjølen om den for eksempel kan kalles om denne fyrstikkesken kunne hatt en kjøll

Det finnes en forklaring på dette ordet også

Ja det gjør nemlig det

Jeg ville sagt at en fyrstikkeske har

Nå er dette som sagt fire sider ... hvis jeg har slått den i stykker på noe vis

Grammatisk altså

Nei ha ha

Ja uttrykt i ord altså

Ja men det er ikke mer enn fire trebiter

Men så er det jo et spørsmål om en subjektiv og en objektiv kjøll, ikke sant

Ja

Noe som roterer

Dere ville aldri kalt dette på boken til Niels for en kjøll.

Den ville aldri blitt kalt en kjøll hvis det ikke var for at dette objektet også har andre kjennetegn på en bok

Ja dette er fryktelig komplisert

For ellers kunne man kalt dette på fyrstikkesken for en kjøll

Ja altså denne formen trer ikke umiddelbart frem når du nærmer deg bildet av en bok

Nei

Da tar det andre form samtidig det som samler seg opp utenpå ... disse tingene er ikke beslektet

Jo da

Ja altså alt befinner seg i en eneste tåke

Kanskje må alt surres sammen det ene med det andre for vi kan nesten ikke definere en kjøll uten at vi samtidig nevner en side

Så definerer vi siden i sammenheng med

En bok

Dette må kanskje alt sammen komme sånn omtrent på samme tid

Ha

Det må da være mulig å snakke om en subjektiv kjøll.

Vi kan bare ta en hvilken som helst begivenhetsrekke i verden og si at det er en midte og visse hovedmomenter, visse hoveddeler, et gravitasjonspunkt, noe som holder ... hva var det som holdt annen verdenskrig sammen?

Hvor er kjøllen i annen verdenskrig? Hitler?

Ja

Var den viktigste grunnen

Ja

Og så kanskje endeløse grublerier ... men det går alltid an å snakke om det akkurat som med ting det går ikke an å behandle subjektive ting som objektive i denne formen for logikk

Det går ikke an å si at andre verdenskrig var en bok

Nei nei det er jo bare hvordan

Ja

Nei en kjøll er da et slags gravitasjonspunkt

Ja

Sånn er det

Ha nei

Noe som holder noe annet sammen

Det handler om kjernen

En aksel, en aksel kan bare være noe som noe annet roterer rundt

Nå glemte jeg det som jeg egentlig

Bøker er noe sånt som, har du ikke sett de med sånn spiral,
en spiralkjøle, som gjør at man kan bla boken helt rundt

Kjølen har flere av egenskapene til en aksel men en aksel
er et mye videre begrep eller et helt annet begrep

På mange måter overlapper de hverandre kjølen og akselen

Ja ja

Akselen har diverse funksjoner som kjølen ikke har

Men er det ikke sånn at hvis noen objekter møtes i et
punkt som på en eller annen måte har vært spleiset

sammen slik at det faktisk er mulig ... altså ... å snu dem

at man da altså kan, at man da faktisk har fått en bok eller
en kjøle

Det heter kjøle hvis det er det som passer ikke sant, hvis det

er det som passer så heter det kjøle, hvis det heter kjøle så

heter det kjøle, egentlig altså, du snakker om kjøle dersom

det er det som passer hvis du snakker om en bok eller noe

i retning av en bok, da snakker du altså om kjøle, hvis man

snakker om et gravitasjonspunkt, hvis det er en tyngde

eller kraft eller en aksel, hvis det er noe subjektivt eller en

linje, en distanse, så kan du selv bestemme hvordan du vil

pakke den inn, hvordan du vil snakke dersom du vil påstå

dette

Vi må naturligvis ta utgangspunkt i en bok

Ja ja

Derfor

Vi snakker om kjølen

Tenker jeg kanskje at det er helt i orden å nevne boken i

Ja

Helt riktig

Ja, hm, dersom de henger sammen, dersom tingene henger

sammen, det er det saken handler om, om de henger

sammen et eller annet sted

Men da må denne sammenbindingen egentlig ha den
egenskapen

Ja ja ja

Men er det ikke helt borti natta for oss å snakke om et
eller annet objekt som en bok, for da har vi faktisk begynt
å svikte den grunnleggende målsettingen som var å holde
oss til en bok

Det er en bok

Hvis vi tar utgangspunkt i en bok

Definerer alt som en bok

Da blir kjølen brukt til å binde sammen

Alle disse definisjonene våre tar utgangspunkt i en bok
eller relasjonen mellom disse objektene og begrepene

Til en bok

Og vi begynner med å ... å ... å bryte boken ned i dens
bestanddeler

Jo ja

Som er heller uklare

Ja

Med mindre de alle sammen er i

Men boken er vårt utgangspunkt nummer én

Men den dannes på tåkete vis via en oppsamling av uklare
momenter

Men det er jo så mange momenter

Ja

Som må være til stede

For å lage en bok

Da er bare spørsmålet hvor mange slike uklare momenter
som trengs for at det skal bli en klar bok. Ha ha, ha ha,
vi får sjekke det senere

Det blir neste sak på møtet
Ja følger ikke det med det der ... det der, ikke sant
Er det ikke alltid ... dette ... er det ikke dette som er første
bud når det er snakk om demokrati – å bli enige om hvor
mange uklare momenter som trengs slik vi snakket om her
i lunsjen ... altså når blir det en bok og når blir det ikke
Den blir naturligvis aldri ... den blir kanskje bare 10
prosent av en bok
Ja hvis det bare er snakk om gradsforskjeller så er dette
bare en endeløs tåke altså, sånn bare gradsforskjeller
basert på en bok
Ja da får vi bare gi den disse poengene
Vi snakker om svake bøker og sterke bøker
Og forskjellige grader av tåke
Ja dette er en svak bok og en sterk bok eller noe sånt
En sånn bok er en sterk bok. ... den er en absolutt konkret
bok
Så er kanskje dette tullele røret her en svak bok da
ikke sant
Fy faen så dumme de har vært, mann, det der har de
ikke tenkt på
Det er vel intet nytt under solen
Åh folk har ikke vært oppmerksomme på det der
Noen folk fra steinalderen har nok diskutert dette frem
og tilbake
Jo da
Man har da sett i BC hva du driver med skriver bok
I historien at sumererne laget bøker og den gangen var det
bare leirtavler som de risset i, men likevel ble det kalt for
bok
I altså det var sikkert fordi i historieboken
Foto ... fotografere

Altså folk var virkelig upresise i ordbruken
De stablet opp sidene riktig
For da ble det mulig å flytte dem ikke sant
Jo
Løsbladbøker
Og tittelside hadde de også ikke sant og en advarsel om at
folk måtte være forsiktige så ikke sidene ble knust
Ha ha
Ja
Ha ha
Men trolig ville vi definert dette som en bok selv om den
ikke hadde noen kjøll
For den hadde alt annet
Den hadde
Ja
Alt annet
Ja som en løssbladbok
En svak nåtidbok og en sterk oldtidbok, ikke sant?
Det er sammenlignet med denne standarden man sier
at det ikke fantes bøker. Da er det som sagt en sterk bok
etter den tids standard men en svak bok etter vår standard,
ikke sant?
En svak nåtidbok
Ja, men nå ville kjøllen, kjøllen ville vært
Hadde vi ikke funnet ut
Kjøllen som legges ut som bildeflate
Fordi kjøllen ikke ble til før vi fikk skinnet
Kjøllen må være noe som binder sammen ikke sant
Hva sier dere om noe sånt som dette
En kjøll, en slags svak nåtidbok
Uttrykk, en kjøll er en aksel som fester sammen sider i en
bok

Ja ja

Skal vi ha det som en begynnelse?

Uansett om det er riktig eller ikke

Ja nei

Ja vi kommer sikkert til å kritisere dette og kanskje blir vi nødt til å endre det

Ha uansett om det er riktig eller ikke

Vi kommer kanskje til å finne ut at det ikke fungerer når vi går gjennom ordlisten. OK mer papir, nei, ikke det papiret, det blå blå blå

Hva er dette for noe?

Det må være himmelens farge

Dette temaet vi snakker om er så viktig og uutgrunnetlig at papiret må ha himmelens farge

EN KJØL er det som fester sidene sammen
EN SIDE er en flyttbar flate
INFORMASJON er kunnskap som en gjenstand gir om noe annet enn sin egen form, natur eller tilstand
BLABARHET
PORTABILITET er evnen til å bli flyttet fra et sted til et annet uten å måtte bli plukket fra hverandre

Lys

Sko

Skog

Rør

Kjærlighet

Saks

Dorull

Ikke dorull

Bukse

Vin

Rus

Mann

Sand

Briller

Hår

Pinne

Portabilitet	Blåbarhet	Informasjon	Side	Kjøl	
					Vindu
					Bok
					Dumhet
					Ruin
					Jazz
					Antenne
					Tomrom
					Skip
					Hendelsesforløp
					Sykkel
					Gårdsdør
					Farge
					Bomull
					Kasse
					Sjø
					Harking

					Vind
					Lisser
					Regn
					Tøys
					Forstyrrelse
					Ski
					Strømvirvel
					Rytme
					Kraft
					Øye
					Kjennskap
					Foss
					Fjell
					Bok
					Pinne
					Vindu

Portabilitet	Blåbarhet	Informasjon	Side	Kjøl	
					Teppe
					Dyr
					Damp
					Søppeltønne
					Lyktestolpe
					Bil
					Ku
					Fugl
					Bygning
					Pappør
					Fliser
					Stein
					Klokke
					Telefonkabel
					Hjertebank
					Hånd

Oversettelsen er basert på «Skilgreining» og «Krossakönnunin» i *Bók um bók og fleira* (Reykjavík, 1980), gjenutgitt av forlaget Útúrdúr (Reykjavík) i 2012
© Magnús Pálsson 1980

Utgitt i serien *Kunsten å publisere: relevante tekster på norsk*, redigert av Lotte Grønneberg, Karin Nygård, Elin Maria Olaussen og Karen Christine Tandberg

Oversatt fra islandsk av Tone Myklebost, MNO

Skrift: Nimbus
Form: Lotte Grønneberg
Trykk: Bleksprutn Risotrykkeri

Torpedo Press 2024
Sofiesgate 11
0170 Oslo
kontakt@torpedobok.no
www.torpedobok.no

ISBN 978-82-93104-32-2

Kunsten å publisere: relevante tekster på norsk